birim fiyat teklif cetvelinin birim fiyat teklif mektubunun eki ve ayrılmaz bir parçası olduğu birim fiyat teklif cetvelinde yapılacak miktar değişikliklerinin de standart forma aykırılık olarak kabul edileceği HK

BİRİM FİYAT TEKLİF CETVELİ

Toplantı No	: 2019/039
Gündem No	: 107
Karar Tarihi	: 23.08.2019
Karar No	: 2019/UY.II-1013

BAŞVURU SAHİBİ:
Fet-Nas Müh.İnş. Teks. Taş.Tem.Taah. San. Tic. Ltd. Şti. – Canip Yıldırım Özaltaş İş Ortaklığı,

İHALEYİ YAPAN İDARE:
Karayolları 11. Bölge Müdürlüğü,

BAŞVURUYA KONU İHALE:
2019/241465 İhale Kayıt Numaralı "Karayolları 11 Bölge Müdürlüğü Sınırları Dahilindeki Yollarda Meydana Gelen Sel Tahribatlarının Onarılması" İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:
Karayolları 11. Bölge Müdürlüğü tarafından 17.06.2019 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Karayolları 11 Bölge Müdürlüğü Sınırları Dahilindeki Yollarda Meydana Gelen Sel Tahribatlarının Onarılması" ihalesine ilişkin olarak Fet-Nas Müh.İnş. Teks. Taş.Tem.Taah. San. Tic. Ltd. Şti. – Canip Yıldırım Özaltaş İş Ortaklığının 12.07.2019 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 19.07.2019 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 23.07.2019 tarih ve 30154 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 23.07.2019 tarihli dilekçe ile itirazen şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2019/750 sayılı itirazen şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:
Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle, 10.07.2019 tarihinde idare tarafından alınan ihale komisyon kararında birim fiyat teklif cetveli standart forma uygun olmadığı ve aritmetik hata yapıldığı gerekçesiyle tekliflerinin değerlendirme dışı bırakıldığı, sunmuş oldukları birim fiyat teklif cetvelinde; KGM/2500 poz nolu "her cins ve klastaki zeminde reglaj" adlı iş kaleminin miktarının "3,5" olarak yazılması gerekirken "4" olarak yazıldığı yine KGM/21.014-15/K poz nolu "inşaat bünyesine giren her çapta nervürlü çeliğin temini ve işçiliği" adlı iş kaleminin miktarının "706,58" olarak yazılması gerekirken "707" olarak yazıldığı ancak teklif ettikleri birim fiyatların idarece verilen standart forma uygun miktarlarla çarpılması sonucu tutar hesabının yapıldığı,

Bu durumun (Virgülden sonra ondalık basamak sayısının "0" olarak yazılması) ihale konusu işe ait birim fiyat teklif cetveli standart formunda yer alan miktarların virgülden sonraki kısımların, MS Excel programının kullanılması ve hücre gösteriminden kaynaklandığı, dolayısıyla teklif tutarlarında aritmetik hata bulunmadığı,

Öte yandan; birim fiyat teklif cetvelinde 2 kaleme ilişkin miktarda virgülden sonraki basamağa yer verilmemiş olmasının ve toplam teklif tutarı hesabında virgülden sonraki basamağın dikkate alınarak hesaplama yapılması durumunun yazılı olarak açıklama istenebilecek bir husus olduğu, kaldı ki anılan belgedeki bilgi eksikliğinin genel teklif fiyatını değiştiren bir hata olmadığı göz önünde bulundurulduğunda tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılmasının mevzuata uygun olmadığı iddialarına yer verilmiştir.

Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Tekliflerin değerlendirilmesi" başlıklı 37'nci maddesinde "*İhale komisyonunun talebi üzerine idare tekliflerin incelenmesi, karşılaştırılması ve değerlendirilmesinde yararlanmak üzere net olmayan hususlarla ilgili isteklilerden yazılı olarak tekliflerini açıklamalarını isteyebilir. Ancak bu açıklama, hiçbir şekilde teklif fiyatında değişiklik yapılması veya ihale dokümanında yer alan şartlara uygun olmayan tekliflerin uygun hale getirilmesi amacıyla istenilmez ve yapılmaz.*
Tekliflerin değerlendirilmesinde, öncelikle belgeleri eksik olduğu veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmadığı 36'ncı maddeye göre ilk oturumda tespit edilen isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılmasına karar verilir. Ancak, teklifin esasını değiştirecek nitelikte olmaması kaydıyla, belgelerde bilgi eksikliği bulunması halinde idarece belirlenen sürede isteklilerden bu eksik bilgilerin tamamlanması yazılı olarak istenir. Belirlenen sürede bilgileri tamamlamayan istekliler değerlendirme dışı bırakılır ve geçici teminatları gelir kaydedilir. Bu ilk değerlendirme ve işlemler sonucunda belgeleri eksiksiz ve teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olan isteklilerin tekliflerinin ayrıntılı değerlendirilmesine geçilir. Bu aşamada, isteklilerin ihale konusu işi yapabilme kapasitelerini belirleyen yeterlik kriterlerine ve tekliflerin ihale dokümanında belirtilen şartlara uygun olup olmadığı ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunup bulunmadığı incelenir. Uygun olmadığı belirlenen isteklilerin teklifleri ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunan teklifler değerlendirme dışı bırakılır." hükmü yer almaktadır.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Başvuru ve teklif mektuplarının şekli" başlıklı 54'üncü maddesinde "*(1) Başvuru ve teklif mektupları bu Yönetmeliğin ekinde yer alan standart formlar esas alınarak hazırlanır.*
(2) Teklif mektubunun aşağıdaki şartları taşıması zorunludur:
a) Yazılı olması.
b) İhale dokümanının tamamen okunup kabul edildiğinin belirtilmesi.
c) Teklif edilen bedelin rakam ve yazı ile birbirine uygun olarak açıkça yazılması.
ç) Üzerinde kazıntı, silinti, düzeltme bulunmaması.
d) Türk vatandaşı gerçek kişilerin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, Türkiye'de faaliyet gösteren tüzel kişilerin vergi kimlik numarasının belirtilmesi.
e) Ad ve soyadı veya ticaret unvanı yazılmak suretiyle yetkili kişilerce imzalanmış olması.
(3) Ortak girişim olarak teklif veren isteklilerin teklif mektuplarının, ortakların tamamı tarafından veya yetki verdikleri kişilerce imzalanması gerekir.
…
(5) Teklif mektuplarının şekil ve içerik bakımından yukarıda belirtilen niteliklere ve teklif mektubu standart formuna uygun olmaması teklifin esasını değiştirecek nitelikte bir eksiklik olarak kabul edilir. Taşıması zorunlu hususlardan herhangi birini taşımayan teklif mektuplarının değiştirilmesi, düzeltilmesi veya eksikliklerinin giderilmesi gibi yollara başvurulamaz. Teklif mektubu usulüne uygun olmayan isteklinin teklifi değerlendirme dışı bırakılır." hükmü bulunmaktadır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Aritmetik hata ve yuvarlama" başlıklı 16.5'inci maddesinde "*16.5.1. Birim fiyat teklif cetvelindeki çarpım ve toplamlarda hata olması durumunda aritmetik hata olduğu kabul edilecek ve teklif doğrudan değerlendirme dışı bırakılacaktır. Kısmi teklif verilmesine imkan tanınan ihalelerde, isteklinin aritmetik hata yapılan kısma ilişkin teklifi değerlendirme dışı bırakılarak, teklif verdiği diğer kısımlar üzerinden ihale sonuçlandırılacaktır.*
…
16.5.3. Elektronik araçlar yardımıyla tablolama programları (MS Excel, Numbers, LibreOffice Calc ve benzerleri) kullanılarak oluşturulan teklif mektubu eki cetvelin çarpım ve toplamlarında yazılımdan kaynaklanan yuvarlamalar nedeniyle oluşan hesaplama farklılıkları, toplam teklif fiyatının binde birine eşit veya daha az olması ve ihalenin sonuçlandırılmasına esas teklif sıralamasının değişmemesi kaydıyla aritmetik hata olarak kabul edilmeyecek ve bu farklılıklar isteklinin teklif cetvelinde yazılı birim fiyatlar esas alınarak ihale komisyonu tarafından re'sen düzeltilecektir. Yapılan bu düzeltme sonucu bulunan tutar, sınır değer hesabı hariç, isteklinin teklif ve yeterlik değerlendirmesine esas nihai teklif fiyatı olarak kabul edilecektir." açıklamaları,

Anılan Tebliğ'in "İdarelerce belgelerdeki eksik bilgilerin tamamlatılması" başlıklı 16.6'ncı maddesinde "*16.6.1 İhale dokümanında başvuru veya teklif zarfı içinde sunulması istenilen belgeler ve bu belgelere ilgili mevzuat gereğince eklenmesi zorunlu olan eklerinden herhangi birinin, aday veya isteklilerce sunulmaması halinde, bu eksik belgeler ve ekleri idarelerce tamamlatılmayacaktır. Ancak,*
a) Geçici teminat ve teklif mektuplarının Kanunen taşıması zorunlu hususlar hariç olmak üzere, sunulan belgelerde ihale sonucu açısından teklifin esasını değiştirecek nitelikte olmayan bilgi eksikliklerinin bulunması halinde, bu tür bilgi eksikliklerinin giderilmesine ilişkin belgeler,
…
İdarelerce tamamlatılacaktır. Bu çerçevede, bilgi eksikliklerinin giderilmesine ilişkin belgeler, idarece ilgili kurum veya kuruluştan re'sen istenebilir. Söz konusu belgelerin aday veya istekliler tarafından tamamlatılmasının istenilmesi halinde ise bilgi eksikliklerinin giderilmesine ilişkin belgelerin niteliği dikkate alınarak idarelerce aday veya isteklilere iki iş gününden az olmamak üzere makul bir tamamlama süresi verilecektir." açıklamaları yer almaktadır.

İhale konusu işe ait İdari Şartname'nin "İhale konusu işe ilişkin bilgiler" başlıklı 2'nci maddesinde "*2.1. İhale konusu işin*
a) Adı: Karayolları 11 Bölge Müdürlüğü Sınırları Dahilindeki Yollarda Meydana Gelen Sel Tahribatlarının Onarılması
b) Yatırım proje no'su/kodu:
c) Miktarı (fiziki) ve türü:
35.960 m3 Her Cins ve Klastaki Zeminde Ocak Ariyeti Kazısı Yapılması ve Kullanılması ile teklif cetvelindeki diğer iş kalemlerinin yapılması
Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.
ç) Yapılacağı yer: Karayolları 11. Bölge Müdürlüğü Sınırları Dahilindeki Yollarda
d) Bu bent boş bırakılmıştır." düzenlemesi yer almaktadır.

Karayolları 11. Bölge Müdürlüğü tarafından 17.06.2019 tarihinde yapılan "Karayolları 11 Bölge Müdürlüğü Sınırları Dahilindeki Yollarda Meydana Gelen Sel Tahribatlarının Onarılması" yapım ihalesine 33 isteklinin katıldığı, 10.07.2019 onay tarihli ihale komisyonu kararı ile başvuru sahibi isteklinin teklifinin aritmetik hata yapıldığı gerekçesiyle ve Melik Erol İnş. Nak. Tem. Gıda Taah. San ve Tic. Ltd. Şti. ile birlikte tekliflilerinin birim fiyat teklif cetvelinde yer alan bazı kalemlerde standart formdaki miktarlar yerine farklı miktarlar yazıldığı gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakıldığı, Zafer Alçiçek'in teklifinin ise teklifinde 2018 yılına ilişkin bilanço ve ciroya ilişkin bilgilerin sunulmadığı gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakıldığı, söz konusu ihalenin Ren Yol Yapı A.Ş.-Alsagök İnş. Mad. Nak. Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti. Ortak Girişimi üzerinde bırakıldığı ve ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibinin Rosi İnş. Dayanıklı Tük. Nak. Tem. Mad. San. ve Tic. Ltd. Şti.- Resul Çimen Ortak Girişimi olarak belirlendiği görülmüştür.

İdare tarafından ihale dokümanı kapsamında standart formlar klasörü içinde istekli olabileceklere verilen birim fiyat teklif mektubu eki birim fiyat teklif cetvelinin ilgili kısımları aşağıdaki gibi düzenlenmiştir.

A[1]					*B*[2]	
Sıra No	*İş Kalemi No*	*İş Kaleminin Adı ve Kısa Açıklaması*	*Ölçü Birimi*	*Miktarı*	*Teklif Edilen Birim Fiyat(Para birimi belirtilerek)*	*Tutarı (Para birimi belirtilerek)*
3	*KGM/2500*	*Her Cins ve Klastaki Zeminde Reglaj*	*kilometre*	*3,5*		
11	*KGM/21.014-15/K/Ö*	*İnşaat Bünyesine Giren Her Çapta Nervürlü Çeliğin Temini ve İşçiliği (Demir zati bedeli, İnce ve Kalın Demir zaiyatları , her türlü demir işçiliği,demirin yüklenmesi, demirin işyerine nakli , boşaltılması ve istifi v.b. Herşey Dahil)*	*ton*	*706,58*		

Başvuru sahibi Fet-Nas Müh. İnş. Teks. Taş. Tem. Taah. San. Tic. Ltd. Şti. – Canip Yıldırım Özaltaş İş Ortaklığı tarafından sunulan birim fiyat teklif cetveli incelendiğinde ise, söz konusu cetvelde yer alan KGM/2500 ve KGM/21.014-15/K/Ö nolu iş kalemleri için idarece hazırlanan standart formdaki miktarlar yerine aşağıdaki tabloda belirtilen farklı miktarların yazıldığı görülmüştür.

Sıra No	*İş Kalemi No*	*Ölçü Birimi*	*İstekli tarafından sunulan birim fiyat teklif cetvelinde yer alan miktar*	*İstekli tarafından sunulan birim fiyat teklif cetvelinde yer alan birim fiyat*	*İstekli tarafından sunulan birim fiyat teklif tutarı*
3	*KGM/2500*	*kilometre*	*4*	*1.000,00*	*3.500,00*
11	*KGM/21.014-15/K/Ö*	*ton*	*707*	*3.100,00*	*2.190.398,00*

Bu çerçevede, başvuru sahibi tarafından sunulan birim fiyat teklif cetvelinde yer alan uyuşmazlık konusu iş kalemlerine ilişkin inceleme yapıldığında,

KGM/2500 poz numaralı "her cins ve klastaki zeminde reglaj" adlı iş kaleminin miktar sütununda "4 " sayısına yer verildiği, söz konusu sayının bu iş kalemi için teklif edilen birim fiyat olan "1.000,00 TL" ile çarpılması neticesinde 4.000,00 TL tutarına ulaşılması gerekirken, anılan istekli tarafından söz konusu tutarın 3.500,00 TL olarak hesaplandığı, dolayısıyla birim fiyat teklif cetveli standart formunda söz konusu kalem için öngörülen miktar olan "3,5" sayısının esas alındığı,

KGM/21.014-15/K/Ö poz numaralı "inşaat bünyesinde giren her çapta nervürlü çeliğin temini ve işçiliği" adlı iş kaleminin miktar sütununda "707" sayısına yer verildiği, söz konusu sayının bu iş kalemi için teklif edilen birim fiyat olan "3.100,00" TL ile çarpılması neticesinde 2.191,700 TL tutarına ulaşılması gerekirken, anılan istekli tarafından söz konusu tutarın 2.190.398,00 TL olarak hesaplandığı, dolayısıyla birim fiyat teklif cetveli standart formunda söz konusu kalem için öngörülen miktar olan "706,58" sayının esas alındığı tespit edilmiştir.

Yukarıda aktarılan mevzuat hüküm ve açıklamaları bir arada değerlendirildiğinde, aritmetik hata kavramından birim fiyat teklif cetvelindeki çarpım ve toplamlarda yapılan çarpım ve toplama hatalarının anlaşılması gerektiği, elektronik araçlar yardımıyla tablolama programları (MS Excel, …) kullanılarak oluşturulan teklif mektubu eki cetvelin çarpım ve toplamlarında yazılımdan kaynaklanan yuvarlamalar nedeniyle oluşan hesaplama farklılıklarının toplam teklif fiyatının binde birine eşit veya daha az olması ve ihalenin sonuçlandırılmasına esas teklif sıralamasının değişmemesi kaydıyla aritmetik hata olarak kabul edilmeyeceği, isteklilerce birim miktarlarda yapılan hataların ve değişikliklerin bu çerçevede değerlendirileceği anlaşılmaktadır.

Ayrıca birim fiyat teklif cetvelinin birim fiyat teklif mektubunun eki ve ayrılmaz bir parçası olduğu birim fiyat teklif cetvelinde yapılacak miktar değişikliklerinin de standart forma aykırılık olarak kabul edileceği, Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 54'üncü maddesinde teklif mektuplarının teklif mektubu standart formuna uygun olmamasının teklifin esasını değiştirecek nitelikte bir eksiklik olarak kabul edileceği ve 4734 sayılı Kanun'un 37'nci maddesinde de teklifin esasını değiştirecek nitelikteki eksikliklerin tamamlatılamayacağı da anlaşılmaktadır.

Somut olaya bakıldığında, başvuru sahibi tarafından KGM/2500 ve KGM/21.014-15/K/Ö poz numaralı iş kalemlerinde, birim miktarların idarece istekli olabileceklere verilen birim fiyat teklif cetveli standart formunda olduğu gibi, virgülden sonra bir haneli veya iki haneli olacak şekilde değil de, virgülden sonraki kısımların yuvarlanması suretiyle düzenlendiği, böylece idarece hazırlanan birim fiyat teklif cetveli standart formunda yer alan miktarlara dair değerlerin söz konusu kalemler için değiştirildiği, bu nedenle idarenin hazırladığı standart forma uygun olmayan teklif cetveli sunulduğu görülmüştür.

Ayrıca başvuru sahibine ait birim fiyat teklif cetvelinin KGM/2500 ve KGM/21.014-15/K/Ö poz numaralı iş kalemlerinde miktarlar ile birim fiyatların çarpımlarının sonucunun matematiksel olarak doğru bir tutara tekabül etmediği de tespit edilmiştir.

Bu itibarla başvuru sahibine ait birim fiyat teklif cetvelinde yer alan söz konusu 2 iş kaleminin birim fiyatı ile miktarının çarpılması işlemi sonucunda elde edilmesi gereken tutar ile birim fiyat teklif cetvelinde hesaplanan tutarların birbirinden farklı olması hususunun aritmetik hata olarak değerlendirilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Netice itibariyle, başvuru sahibi tarafından hem birim fiyat teklif cetveli standart formuna uygun olarak teklif sunulmadığı, hem de teklif cetvelinde aritmetik hata yapıldığı anlaşılmış olup, anılan isteklinin teklifinin idarece söz konusu gerekçeler ile değerlendirme dışı bırakılması işleminde mevzuata aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (c) bendi gereğince itirazen şikâyet başvurusunun reddine,Oybirliği ile karar verildi.